

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

Nr. _____
2021-10-01 Nr. S-2021-4558

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Žemės ūkio ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2021 m. rugsėjo 29 d. posėdžio sprendimą Nr. 141-S-5 ir teikia informaciją dėl Sprendimo 3.2 papunktyje nurodytų klausimų: pateikti informaciją apie žemės ūkio sektoriuje atliktų patikrų rezultatus (nurodant paramos rūšis, paramai skirtų lėšų sumas ir kitą aktualią informaciją).

PRIDEDAMA. 21 lapas.

Ministras

Kęstutis Navickas

Donata Varenceva, tel. 239 1044

**NACIONALINĖ MOKĖJIMO AGENTŪRA
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministerijos
Centralizuotam vidaus audito skyriui

2022- _____ Nr. BR6- _____
į 2021-11-18 _____ Nr. _____

DĖL DUOMENŲ PATEIKIMO

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) atsakydama į Jūsų 2021 m. lapkričio 18 d. raštą Nr. 2D-3173 (7.3 E) „Dėl duomenų pateikimo“ informuoja, kad NMA atsižvelgdama į 2021 m. birželio 29 d. gautą Valstybinio audito ataskaitą dėl „Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID – 19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano tikslo – padėti verslui išsaugoti likvidumą – įgyvendinimo teisėtumas“ bei minimą pastebėjimą, jog vertindama pagal priemonę Laikinosios valstybės pagalbos paukštienos perdirbimo įmonėms, susiduriančiomis su ekonominiais sunkumais dėl COVID-19 viruso protrūkio, nevertino visų nuostatų, t. y. 2019 m. pareiškėjų finansinių ataskaitų, kaip apibrėžta 2014 m. birželio 25 d. Reglamento Nr.702/2014 2 straipsnio 14 punkte, atliko 4 pareiškėjų pakartotinį vertinimą dėl sunkumų patiriančių įmonių nustatymo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 3D-718 patvirtintomis Laikinosios valstybės pagalbos paukštienos perdirbimo įmonėms, susiduriančiomis su ekonominiais sunkumais dėl COVID-19 viruso protrūkio, administravimo taisyklėmis, NMA įvertino 4 pareiškėjų tinkamumo gauti paramą kriterijų, jog pagalba gali būti teikiama pareiškėjams, kurie 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis, kaip apibrėžta 2014 m. birželio 25 d. Reglamento Nr.702/2014 2 straipsnio 14 punkto a), b) ir e) dalis, kuriuose numatytos sunkumų patiriančių įmonių sąvokos.

Pateikiame atliktą 4 pareiškėjų pakartotinį vertinimą dėl sunkumų patiriančios įmonės nustatymo pagal Reglamento Nr.702/2014 2 straipsnio 14 punktą:

	Reglamento Nr.702/2014 2 straipsnio 14 punkto			
	a) dalis pagal 2019 m. finansinių ataskaitų duomenis rezervai – sukaupti nuostoliai – = neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo	e) dalis ar i) įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis viršija 7,5	e) dalis ar ii) įmonės EBITDA (pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo, ir amortizacijos) palūkanų padengimo santykis yra	b) dalis
Įmonė				

Biudžetinė įstaiga
Blindžių g. 17, 08111 Vilnius
Tel.: (8 5) 252 6999, 1841
Faks. (8 5) 252 6945
El. paštas info@nma.lt
http://www.nma.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 288739270
A. s. LT357300010000189740
„Swedbank“, AB
Kodas 73000

			mažesnis negu 1,0	
ŽŪB „Nematekas“ (skirta parama 800 000 Eur)	palyginimui 2220621 Eur ir 252693,50 Eur nesusidarė neigiama suma viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo. Įmonė nėra sunkumus patirianti	nėra sunkumus patirianti, nes pagal 2019/2020 m. finansinių ataskaitų duomenis pirmų metų įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis yra 3,32, antrų metų - 3,65	nėra sunkumus patirianti, nes pirmų metų EBITDA 5,7, antrų metų - 4,37, santykis yra didesnis už 1,0	Pagal Reglamento Nr. 702/2014 2 straipsnio 14 punkto b) dalį skaičiavimai neatlikti, nes pagal
AB „Vilniaus paukštynas“ (skirta parama 800 000 Eur)	palyginimui 112038366,50 Eur ir 12108449,00 Eur nesusidarė neigiama suma viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo. Įmonė nėra sunkumus patirianti	nėra sunkumus patirianti, nes pagal 2019/2020 m. finansinių ataskaitų duomenis pirmų metų įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis yra 1,12, antrų metų - 0,72	nėra sunkumus patirianti, nes pirmų metų EBITDA 13,74, antrų metų EBITTDA 19,22, santykis yra didesnis už 1,0	Direktyvos 2013/34/ES II priedą nurodytos Lietuvoje įmonių rūšys: tikroji ūkinė bendrija,
AB „Kaišiadorių paukštynas“ (skirta parama 800 000 Eur)	palyginimui 112038366,50 Eur ir 12108449,00 Eur nesusidarė neigiama suma viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo. Įmonė nėra sunkumus patirianti	nėra sunkumus patirianti, nes pagal 2019/2020 m. finansinių ataskaitų duomenis pirmų metų įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis yra 1,12, antrų metų - 0,72	nėra sunkumus patirianti, nes pirmų metų EBITDA 13,74, antrų metų EBITTDA 19,22, santykis yra didesnis už 1,0	komanditinė ūkinė bendrija
Ūkininkas „D“ (skirta parama 19 695,50 Eur)	Vadovaujantis reglamento 2 straipsnio 14 punkto c) ir d) dalimis atliktas vertinimas, kurio metu nustatyta, kad pareiškėjas nėra patiriantis sunkumus. Atsižvelgiant kad pareiškėjas yra ūkininkas, pagal reglamento a) ir b) dalis vertinimas ar pareiškėjas nėra patiriantis sunkumus nebuvo atliktas, nes pagal Direktyvos 2013/34/ES I ir II priedą nurodytos Lietuvoje įmonių rūšys: akcinė bendrovė, uždara akcinė bendrovė, tikroji ūkinė bendrija, komanditinė ūkinė bendrija, kurioms yra atliekami skaičiavimai ar 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikoma sunkumų patiriančia įmone.			

Atlikus pakartotinį vertinimą nustatyta, kad nei vienas iš 4 pareiškėjų 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis.

Taip pat, atsižvelgdama į aukščiau įvardinto Valstybės kontrolės audito ataskaitoje minimus pastebėjimus, jog dalis savivaldybių nevertino finansinių ataskaitų ir pasitikėjo pareiškėjų pateikta informacija, jog jie nepatyrė sunkumų, NMA peržiūrėjo audituotų priemonių atsitiktinai atrinktas 2020 m. bylas ir įvertino, ar savivaldybės tinkamai atliko pateiktų paraiškų vertinimą.

Tikrinamų paramos paraiškų tinkamumo kriterijai buvo vertinti pagal šias priemonių taisykles:

- 2020-06-09 įsakymu Nr. 3D-426 patvirtintos Laikinosios valstybės pagalbos galvijų laikytojams mokėjimo taisyklės;
- 2020-06-09 įsakymu Nr. 3D-427 patvirtintos Laikinosios valstybės pagalbos pieno gamintojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl covid-19 viruso protrūkio, administravimo taisyklės;
- 2020-07-27 įsakymu Nr. 3D-557 patvirtintos Laikinosios valstybės pagalbos kiaulių laikytojams mokėjimo taisyklės;

- 2020-10-27 įsakymu Nr. 3D-735 patvirtintos Laikinosios valstybės pagalbos paukščių laikytojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl covid-19 viruso protrūkio, administravimo taisyklės;

- 2020-07-17 įsakymu Nr. 3D-540 patvirtintos Laikinosios valstybės pagalbos daržovių augintojams teikimo taisyklės;

- 2020-06-26 įsakymu Nr. 3D-485 patvirtintos Palūkanų, sumokėtų už paskolas ir lizingo paslaugas be garantijos, kompensavimo COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu taisyklės.

Bylos tikrinimui buvo atrinktos iš Kaimo plėtros, žuvininkystės programų ir nacionalinės paramos departamento Nacionalinės paramos skyriaus (toliau – NPS) atsakingų už atitinkamas laikinosios valstybės pagalbos priemones specialistų pateiktų paramos gavėjų pagal kiekvieną priemonę sąrašų, kiekviena paraiška – iš skirtingų savivaldybių (kitų nei buvo atrinktos auditui pagal NPS turimą informaciją). Buvo patikrintos atsitiktiniu būdu ACL programa atrinktos 20 paraiškų, atitinkamai pagal paramos gavėjų skaičiaus proporcingumo principą: laikinosios valstybės pagalbos galvijų laikytojams – 6 vnt., laikinosios valstybės pagalbos pieno gamintojams – 5 vnt., laikinosios valstybės pagalbos kiaulių – 3 vnt., laikinosios valstybės pagalbos paukščių laikytojams – 2 vnt., laikinosios valstybės pagalbos daržovių augintojams – 2 vnt., palūkanų kompensavimo COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu – 2 vnt.

Ekonomikos skatinimo plano 3-iojo tikslo žemės ūkiui skirtose šiose šešiose priemonėse savivaldybėms teko pareiga įvertinti atitiktį sunkumų patyrimo kriterijui, todėl buvo peržiūrėta, ar savivaldybės pagal atrinktų paramos gavėjų pateiktus dokumentus įvertino tinkamumo gauti paramą kriterijų, jog pagalba gali būti teikiama pareiškėjams, kurie 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis (įskaitant ir Reglamento Nr. 651/2014 1 priedo 3 straipsnyje nurodytais ryšiais susijusius ūkio subjektus), kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 18 punkte arba kaip apibrėžta Reglamento Nr. 702/2014 2 straipsnio 14 punkte.

Reglamento Nr. 651/2014 1 priedo 3 straipsnyje apibrėžiama, kaip traktuojama, kas laikoma savarankiška įmone, įmonėmis partnerėmis, susijusiomis įmonėmis. Reglamento Nr. 651/2014 2 straipsnio 18 punkte / Reglamento Nr. 702/2014 2 straipsnio 14 punkte numatytos sunkumų patiriančios įmonės sąlygos. Kaip jau aukščiau minėta, Direktyvos 2013/34/ES I ir II prieduose nurodytos Lietuvoje įmonių rūšys: akcinė bendrovė, uždara akcinė bendrovė, tikroji ūkinė bendrija, komanditinė ūkinė bendrija, kurioms galima atlikti skaičiavimus, ar 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikoma sunkumų patiriančia įmone.

Pastebime, jog minimose Reglamentų nuostatose visur naudojama įmonės kaip juridinio asmens sąvoka, o dauguma pareiškėjų yra ūkininkai, fiziniai asmenys, taigi nėra aišku, kaip turi būti atliekamas fizinio asmens vertinimas, ar pareiškėjas nebuvo patiriantis sunkumus. Žemės ūkio subjektai fiziniai asmenys, siekdami gauti Europos Sąjungos ir valstybės paramą, privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis¹, jeigu šios paramos teikimą reglamentuojantys teisės aktai įpareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą ir sudaryti finansines ataskaitas. Svarbu atkreipti dėmesį, jog tikrinamų paramos priemonių taisyklėse nebuvo nurodytas reikalavimas žemės ūkio veiklos subjektams buhalterinę apskaitą tvarkyti taikant dvejybinį įrašą ir sudaryti finansinių ataskaitų rinkinį, tačiau buvo reikalavimas savivaldybėms įvertinti, ar pareiškėjas pagal jo pateiktus dokumentus ir duomenis iki 2019-12-31 nebuvo laikomas sunkumus patiriančiu. Taigi, reikalinga atsižvelgti į tai, jog trūko reglamentavimo ir metodinių nurodymų savivaldybėms, kokius dokumentus kurie pareiškėjai privalėjo pateikti, kad savivaldybėse būtų teisingai įvertinta, ar pareiškėjas yra tinkamas gauti paramą atsižvelgiant į jo sunkumų nepatyrimo 2019 m. gruodžio 31 d. kriterijų.

Apibendrinant visus pareiškėjų atitikties gauti paramą tikrinimo rezultatus, tikrintose savivaldybėse buvo nustatyta keletas procedūrinių paramos administravimo klaidų, tačiau savivaldybės joms paskirtą tikrinamų priemonių paramos gavėjų tinkamumo vertinimą atliko

¹ Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2006-12-18 įsakymas Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“.

tinkamai, išskyrus aukščiau minėtą reikalavimą patikrinti, jog pagalba gali būti teikiama pareiškėjams, kurie 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo laikomi sunkumų patiriančiomis įmonėmis. Šio pareiškėjų tinkamumo kriterijaus reikalavimo nėra galimybės įvertinti nesant pateiktų pareiškėjų dokumentų, taigi pareiškėjų sunkumų nepatyrimo iki 2019 m. gruodžio 31 datos faktas savivaldybių dažnai nebuvo vertintas, o iš tikrintų bylų skirtingose savivaldybėse ir savivaldybių surinktų paramos gavėjų 2019 m. finansinių ataskaitų kopijų pastebima, kad finansinių ataskaitų vertinimas atitinkamai susijęs su administruotos laikinosios paramos pobūdžiu (priemonė daržovių augintojams ir palūkanų kompensavimo priemonė) bei pareiškėjo teisiniu statusu (ūkiai, vedantys buhalterinę apskaitą, ir juridiniai asmenys).

Apžvelgiant savivaldybių darbuotojų atsakymus, kaip buvo vertinamas nurodytas sunkumų nepatyrimo atitikties reikalavimas, daugelis jų nurodė, jog atsižvelgė tik į paraiškose teikiamą informaciją, ir jei pareiškėjai paprašyti pateikė, savivaldybių specialistai peržiūrėjo jų finansines ataskaitas, tačiau nemaža dalis pareiškėjų buhalterinės apskaitos neveda, nes neprivalo, taigi ataskaitų pateikti negalėjo, ir atsižvelgiant į tai, jog šios paramos teikimą reglamentuojančios taisyklės neįpareigojo tvarkyti buhalterinės apskaitos ir sudaryti finansines ataskaitas, savivaldybėse buvo laikoma, kad tokie pareiškėjai nėra netinkami gauti paramą, o pagrindiniu paraiškos priėmimo (ir tuo pačiu - pareiškėjo tinkamumo gauti valstybės pagalbą) kriterijumi buvo laikomi Žemės ūkio ir kaimo verslo centro (toliau-ŽŪIKVC²) savivaldybėms pateikti pagal Ūkinių gyvūnų registro informaciją suformuoti galvijų, kiaulių, paukščių laikytojų ir pieno gamintojų sąrašai (pagal taisyklėmis ŽŪIKVC skirtas pareigas).

Taip pat nustatyta, kad savivaldybės skirtingai ir atskirose laikinosios valstybės paramos priemonėse nevienodai suprato pareiškėjų vertinimą dėl sunkumų (ne)patiriančios įmonės kriterijaus, taip pat nėra viena savivaldybė nepateikė užfiksuotų įrodančių atlikto vertinimo dėl buvusio sunkumų nepatyrimo rezultatų, nes susijusiuose teisės aktuose nebuvo nurodyta, kaip tai turi būti atlikta.

Kaip pastebima, atrinktų tikrinimui bylų paramos gavėjų sunkumų nepatyrimas 2019-12-31 datai tikrinant 2019 m. pareiškėjų pateiktas finansines ataskaitas buvo tikrinamų savivaldybių vertintas laikinosios valstybės pagalbos daržovių augintojams priemonėje (paraiškos formoje yra galimybė nurodyti pridedamus dokumentus) ir palūkanų kompensavimo COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu priemonėje (taisyklėse nurodoma pateikti 2019 m. balansą, paraiškos formoje nurodoma pažymėti, kokie dokumentai pridedami), o kitose keturiose laikinosios valstybės pagalbos priemonėse galvijų, kiaulių ir paukščių laikytojams bei pieno gamintojams (paraiškos formoje nėra galimybės nurodyti pridedamų dokumentų, nurodoma tik pareiškėjui patvirtinti, kad nebuvo laikomas sunkumų patiriančiu) dėl 2019 m. buvusio sunkumų nepatyrimo savivaldybės vertino tik žemės ūkio veiklos subjektus juridinius asmenis (sunkumus (ne)patirianti įmonė), o fizinių asmenų dėl sunkumų nepatyrimo iki 2019 m. gruodžio 31 d. dalis savivaldybių nevertino, nes informaciją, jog nebuvo sunkumus patiriantys, patvirtino pareiškėjai, pasirašydami paraiškos formą, taigi savivaldybės netikrino arba, jeigu dokumentai buvo pateikti, peržiūrėjo, tačiau neišsaugojo pareiškėjų finansinės atskaitomybės dokumentų kopijų nei vertinimo rezultatų, įrodančių sunkumų nepatyrimą 2019 m. gruodžio 31 datai.

Kaip matyti, sunkumų nepatyrimo kriterijaus vertinimas susijęs su tikrinimui atrinktais konkrečiais pareiškėjais, taip pat su atitinkama laikinosios pagalbos priemone, taigi negalima apibendrintai teigti, jog tam tikrose savivaldybėse vertinant visų šešių priemonių pareiškėjus, reikalavimas dėl jų sunkumų nepatyrimo iki 2019 m. pabaigos buvo netikrintas arba tikrintas visiems skirtingų paramos priemonių laikinosios valstybės pagalbos gavėjams. Apibendriname, jog dėl metodikos ir darbo tvarkų nebuvimo, savivaldybių specialistams neturint nurodymų, kaip įvertinti kai kurių pareiškėjų grupių buvusį sunkumų nepatyrimo iki 2019 m. pabaigos faktą, t. y. vieno reikalavimo įvertinimo savivaldybėse neužtikrinimas, nereiškia, kad nevertinti arba netiksliai įvertinti pagal šį kriterijų paramos gavėjai yra netinkami gauti laikinąją valstybės pagalbą.

Siekiant išvengti panašių situacijų vertinant paramos paraiškas ateityje, siūlome atlikti esamų teisės aktų pakeitimus ir atsižvelgti kuriant naujus teisės aktus, kad:

² VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

- teisės aktuose būtų nurodomas aiškus savivaldybėse atliekamų veiksmų priimant paramos paraiškas bei vertinant pareiškėjų tinkamumą procesas;
- būtų nustatyta, kokie pareiškėjų tinkamumą gauti paramą įrodantys dokumentai savivaldybėse turi būti privalomai surenkami ir saugomi pridedant juos prie paraiškų.

Pagarbiai

Direktorius

Aleksandras Muzikevičius

Živilė Geibaitienė, tel. (8 5) 252 6825, el. zivile.geibaitiene@nma.lt

Žemės ūkio paskolų
garantijų fondas

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Centralizuoto vidaus audito skyriui

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į Jūsų 2021 m. lapkričio 11 d. raštą Nr. 2D-3173 (7.3E), informuojame, kad UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas (toliau – Bendrovė), kaip Fondų fondo „Žemės ūkio fondas“ valdytojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymu patvirtinta skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schema (toliau – Schema), įgyvendina skatinamąją finansinę priemonę „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ (toliau – Finansinė priemonė). Finansinei priemonei įgyvendinti skirta 134,818 mln. Eur Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, iš jų paskoloms teikti – 133,143 mln. Eur.

Bendrovė sutartis dėl Finansinės priemonės įgyvendinimo yra pasirašiusi su 30 finansų tarpininkų – KREDA kredito unijų grupe (8 kredito unijos), LKU kredito unijų grupe (17 kredito unijų), Luminor Bank AS Lietuvos skyriumi, UAB PayRay Bank, RATO kredito unija, AB SEB banku, UAB „SME Finance“.

Pirmajame paskolų pagal Finansinę priemonę teikimo etape (nuo 2020 m. liepos 16 d. iki 2020 m. spalio 25 d.), kai paskoloms teikti buvo skirta 38,838 mln. Eur, Bendrovė vertino kiekvieno paskolos gavėjo tinkamumą paskolai gauti (finansinę būklę, atitikimą Finansinės priemonės reikalavimams, maksimalų paskolos dydį ir kt.) ir taip užtikrino tinkamą visų paskoloms teikti skirtų lėšų panaudojimą.

Antrajame paskolų teikimo etape (nuo 2020 m. spalio 26 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.), kai paskolų teikimui buvo skirta papildomai 49,625 mln. Eur, paskolų gavėjų tinkamumą vertino finansų tarpininkai. Bendrovė, vadovaudamasi Finansinę priemonę reglamentuojančiais teisės aktais, sutartimis su finansų tarpininkais, Bendrovės patvirtinta darbo procedūrų tvarka, 2021 m. atliko paskolų gavėjų ir paskolų sutarčių tinkamumo patikras, bei finansų tarpininkų veiklos, įgyvendinant Finansinę priemonę, patikrą. Atrankos būdu buvo pasirinktas 41 paskolų gavėjas (10 proc. Finansinės priemonės antrojo lėšų skolinimo etapo paskolų gavėjų), kuriems finansų tarpininkai 2020 m. suteikė paskolas pagal Finansinę priemonę. Patikrai buvo atrinkti skirtingų finansų tarpininkų, skirtinga

veikla užsiimantys bei skirtingą juridinį statusą turintys paskolų gavėjai: ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, kooperatyvai, kuriems suteiktos įvairaus dydžio paskolos.

Bendrovė išnagrinėjo finansų tarpininkų pateiktą su paskolų pagal Finansinę priemonę suteikimu susijusią informaciją – paskolos gavėjo ir paskolos dydžio atitikimo reikalavimams vertinimo dokumentus (ūkio subjekto registracijos dokumentus, finansines ataskaitas, darbo užmokesčio, apyvartos žiniaraščius, ūkio subjektų finansinių sunkumų vertinimo, maksimalaus galimo paskolos dydžio nustatymo dokumentus ir kt.), finansų tarpininko sprendimą dėl paskolos gavėjo tinkamumo paskolai gauti ir paskolos sumos bei kitą svarbią informaciją. Patikros metu Bendrovė esminių neatitikimų, kurie turėtų įtakos pagal Finansinę priemonę suteiktų paskolų teisėtumui, nenustatė.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2021 m. I pusmetį atliko 2020 m. ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano tikslo – padėti verslui išsaugoti likvidumą – įgyvendinimo atitikties teisės aktams valstybinį auditą, kuris apėmė ir Finansinės priemonės įgyvendinimo patikrą. Atrankos būdu Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė pasirinko 24 paskolos gavėjus (3,5 proc. Finansinės priemonės pirmojo ir antrojo lėšų skolinimo etapo paskolų gavėjų), kuriems finansų tarpininkai 2020 m. suteikė paskolas pagal Finansinę priemonę. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė pastabų dėl Bendrovės veiklos, įgyvendinant Finansinę priemonę, neturėjo.

Šiomet Bendrovė taip pat planuoja atlikti ir 2021 m. (trečiuoju paskolų pagal Finansinę priemonę teikimo etapu, kai paskoloms teikti buvo skirta 44,68 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų) paskolas gavusių ūkio subjektų ir finansų tarpininkų veiklos patikrą, planuojama patikrinti 10 proc. trečiojo lėšų skolinimo etapo paskolų gavėjų.

VI ŽEMĖS ŪKIO INFORMACIJOS IR KAIMO VERSLO CENTRAS

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos
Centralizuoto vidaus audito skyriui
(Siunčiama per e. pristatymo sistemą)

2022-03- Nr. 1S-
Į 2021-11-18 Nr. 2D-3173 (4.11 E)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Informuojame, kad VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui (toliau – ŽŪIKVC) buvo pavesta skirti laikinąją valstybės pagalbą pagalbos gavėjams, patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos (toliau – laikinoji valstybės pagalba) ir atitikusiems Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais patvirtintų taisyklių reikalavimus, tačiau nebuvo pavesta vykdyti patikras administruojant laikinąją valstybės pagalbą pagalbos gavėjams.

Informacija apie tai, kaip ŽŪIKVC buvo vykdomos procedūros skiriant laikinąją valstybės pagalbą, pagalbos gavėjų skaičius bei duomenys apie skirtą pagalbos sumą 2022 m. kovo 3 d. buvo išsiųsti el. paštu donata.varenceva@zum.lt.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad Valstybės kontrolė, atlikdama „Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano tikslo – padėti verslui išsaugoti likvidumą – įgyvendinimo teisėtumo“ valstybinį auditą, pastabų ŽŪIKVC dėl vykdytų veiksmų, susijusių su laikinosios valstybės pagalbos skyrimu, neturėjo. Valstybės kontrolei buvo pateikta tokia pati informacija, kuri išsiųsta nurodytu el. paštu.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas,
laikinais vykdantis generalinio direktoriaus funkcijas

Valdemaras Sviackevičius

Julija Šataitė, tel. (8 5) 266 0628, el. p. julija.sataite@vic.lt

Valstybės įmonė
Vincas Kudirkos g. 18-1
LT-03105 Vilnius

Tel. (8 5) 266 0620
Faks. (8 5) 266 0609
El. p. info@vic.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 210086220

Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija

Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC) generalinis direktorius, atsižvelgdamas į susidariusią ypatingą situaciją šalyje ir pasaulyje, bei siekdamas užtikrinti Žemės ūkio ministro įsakymais pavestų funkcijų vykdymą t. y. siekdamas užtikrinti tinkamą, operatyvų ir savalaikį Laikiniosios valstybės pagalbos pieno gamintojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl COVID-19 viruso protrūkio, galvijų laikytojams, pardavusiems rinkai galvijus ir patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos, kiaulių laikytojams, patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos, kailinių žvėrelių laikytojams, patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos, paukščių laikytojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl COVID-19 viruso (toliau – valstybės pagalba), administravimą, savo įsakymais (**2020-06-15 Nr. 1V-72; 2020-07-31 Nr. 1V-88; 2020-11-04 Nr. 1V-141; 2020-11-25 Nr. 1V-150**) (pridedami) paskyrė ŽŪIKVC struktūrinius padalinius atsakingais už atskirų valstybės pagalbos priemonių įgyvendinimą.

ŽŪIKVC valstybės pagalbą administruo vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 3D-426; 2020 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 3D-427; 2020 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 3D-557; 2020 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 3D-735; 2020 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 3D-805 patvirtintomis valstybės pagalbos administravimo taisyklėmis (su pakeitimais ir papildymais).
- Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašu, patvirtintu ŽŪIKVC generalinio direktoriaus **2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54** (pridedamas); Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu, patvirtintu ŽŪIKVC generalinio direktoriaus **2020 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. 1V-108** (pridedamas) bei Lietuvos statistikos departamento metodinėje komisijoje aprobuotomis ir patvirtintomis metodikomis: <https://www.vic.lt/zumpris/metodiniai-dokumentai/> apskaičiuojant vidutines mėnesines pajamas galvijų, kiaulių, paukščių laikytojams ir teikiant informaciją Žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM), savivaldybėms.
- ŽŪIKVC proceso „P3 – informacinių sistemų kūrimas, keitimas, testavimas ir diegimas“ valdymo aprašu, patvirtintu ŽŪIKVC generalinio direktoriaus **2019 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 1V-145** (pridedama) pritaikant Ūkinių gyvūnų registrą (toliau – ŪGR) Paraiškos laikinajai valstybės pagalbai gauti duomenims įvesti, išsaugoti, patvirtinti ir atspausdinti bei valstybės pagalbai apskaičiuoti.

- ŽŪIKVC proceso „P5 – paslaugų teikimas“ valdymo aprašu, patvirtintu ŽŪIKVC generalinio direktoriaus **2017 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1V-176** (pridedama) administruojant valstybės pagalbą.

- Bendrais, kitoms paramos priemonėms ir (ar) išmokoms taikomais principais, aprašytais Paramos administravimo valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro Gyvūnų ir gyvūnų produktų apskaitos departamento Gyvūnų ir pašarų subjektų apskaitos skyriuje procedūros apraše, patvirtintame ŽŪIKVC generalinio **direktoriaus 2020 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 1V-27** (pridedama), apskaičiuojant valstybės pagalbą ir teikiant informaciją suinteresuotoms institucijoms. T. y. vadovaujantis žemės ūkio ministro įsakymais patvirtintomis valstybės pagalbos taisyklėmis administratorius iki nustatytos datos parengė preliminarį pažymą (toliau – suvestinė) apie pagalbos gavėjams (pieno gamintojams, galvijų, kiaulių, kailinių žvėrelių ir paukščių laikytojams) apskaičiuotas valstybės pagalbos sumas, ją patikrino ir elektroniniu būdu pateikė vertintojams. Vertintojai atsitiktinės atrankos būdu pasirinko 1–5 procentus suvestinėse esančių duomenų ir patikrino, ar pagalbos gavėjai teisingai įtraukti į atitinkamą suvestinę t. y. pagal kiekvienos laikinosios valstybės pagalbos priemonės taisyklėse nurodytus reikalavimus dar kartą tikrino preliminarį pagalbos gavėjų (pieno gamintojų, galvijų, kiaulių, kailinių žvėrelių ir paukščių laikytojų) suvestinių duomenis. Jei buvo rasta klaidų – suvestinė gražinta administratoriui tikslinti. Administratorius, patikslinęs suvestinę ir ją patikrinęs elektroniniu būdu dar kartą perdavė vertintojams tikrinimui, kurie dar kartą patikrino suvestinių duomenis ir pagalbos apskaičiavimo teisingumą. Tokie veiksmai atliekami, kol suvestinėje nebenustatoma klaidų. Nustačius, kad pagalbos gavėjų suvestinėje esanti informacija yra teisinga – vertintojai apie tai informavo administratorių, kuris suvestinę perdavė Gyvūnų produktų apskaitos skyriaus (toliau – GPAS) atsakingam darbuotojui sutikrinimui su LR Konkurencijos tarybos Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registru (toliau – KOTIS). GPAS atsakingas darbuotojas, sutikrinęs pagalbos gavėjų suvestinių duomenis KOTIS elektroniniu būdu informavo administratorių apie tuos valstybės pagalbos gavėjus, kurie gavo valstybės pagalbą pagal kitas 2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikato Nr. (C(2020) 1863) „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ su visais pakeitimais (toliau – Komunikatas) 3.1 skirsnyje numatytas priemones, nurodant gautų priemonių valstybės pagalbos sumas. Administratorius, gavęs informaciją iš GPAS atsakingo darbuotojo atsinaujino informaciją apie valstybės pagalbos sumas, skirtas pagal kitas priemones (pagal Komunikato 3.1 skirsnį) bei apskaičiavo galutinę valstybės pagalbos sumą kiekvienam pagalbos gavėjui ir suformavo suvestines, kurias perdavė vertintojui taip pat įvedė duomenis apie kiekvienam pagalbos gavėjui skirtą pagalbos sumą į ŪGR, kad savivaldybės atsakingi darbuotojai, turintys prieigą prie ŪGR galėtų informuoti pagalbos gavėjus, jeigu jie kreipiasi dėl minėtos informacijos į savivaldybę. Vertintojas gavęs

galutines suvestines iš administratoriaus jas pateikė: ŽŪIKVC nustatyta tvarka Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie ŽŪM (t. y. parengė raštą dėl duomenų perdavimo su pridėta suvestine, ji suderino bei pateikė per e. pristatymo sistemą); GPAS atsakingam darbuotojui, kuris pateikė informaciją į KOTIS apie skirtą pagalbos sumą kiekvienam pagalbos gavėjui bei reikiamą informaciją ŽŪM; elektroniniu būdu savivaldybėms.

Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacija

	Pagalbos gavėjų skaičius	Skirta pagalbos suma, mln. Eur
Laikinoji valstybės pagalba pieno gamintojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl Covid-19 viruso protrūkio	28084	36,10
Laikinoji valstybės pagalba kiaulių laikytojams patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos	61	5,81
Laikinoji valstybės pagalba galvijų laikytojams, pardavusiems rinkai galvijus ir patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos	17644	8,24
Laikinoji valstybės pagalba paukščių laikytojams, susiduriantiems su ekonominiais sunkumais dėl COVID-19 viruso protrūkio	135	2,83
Laikinoji valstybės pagalba kailinių žvėrelių laikytojams, patyrusiems nuostolių dėl COVID-19 ligos sukeltos situacijos	105	2,65

Institucijos informacinės sistemos ir registrai, naudojami administruojant PRIEMONES

Eil. Nr.	IS ar registro pavadinimas	Valdytojas V, Tvarkytojas T, Abu V/T*	Kategorija (I, II, III, IV)	Vadovybės patvirtinti nuostatai (Taip/ Ne)	Vadovybės patvirtinta specifikacija (Taip/ Ne)	Būklė: kuriama (K), eksploatuojama (E), Modernizuojama (M) likviduojama (L)	Įteisinia (Taip/Ne)	Vartotojų skaičius	Automatizuoti tvarkomai asmens duomenys	Automatizuoti tvarkomai duomenys su slapto žyma
1.1	Ūkinių gyvūnų registras (ŽŪGR)	ŽŪM - V VMVT - T ŽŪIKVC - T	I	Taip	Taip	E	Taip	14705	Taip	Ne
1.2	LR Žemės ūkio ir kaimo verslo registras (ŽŪKVR)	ŽŪM - V ŽŪIKVC - T SAV. ADMINISTRAC. - T	II	Taip	Taip	E	Taip	11 128 (Sav. adm. - 591, ŽŪIKVC - 10, duomenų teikėjai, e. būdu tvarkantys savo objekto duomenis - 9 837, duomenų peržiūros naudotojai - 690)	Taip	Ne
1.3	Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema (LŽŪMPRIS)	ŽŪM - V, ŽŪIKVC - T	I	Taip	Ne. Parengta, derinama	E, M	Taip	1922	Taip	Ne

*IS valdytojas – institucija, kuri nustato IS tikslus, užsako, sukuria arba įsigyja ir valdo IS. IS tvarkytojas – juridinis asmuo, pagal IS nuostatus įgaliotas tvarkyti IS ir duomenis, teikti informaciją ir paslaugas. Audituojamos institucijos naudojamos IS valdytoju ir/ ar tvarkytoju nebūtinai gali būti pati institucija.

TAKOMŲJŲ PROGRAMŲ, NAUDOJAMŲ ADMINISTRUOJANT PRIEMONES, KONTROLĖ

	Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
Kontrolės priemonės	Nuo kada įstaigoje naudojama/-os programinė/-ės įranga/-os? Nurodyti programos/-ų paskirtį. Ar yra sudaryta programos/-ų priežiūros sutartis?	Nuo 2000 metų Paskirtis: kaupimas, apdorojimas, ataskaitų formavimas Programinės įrangos priežiūra, atnaujinimą, eksploatavimą, duomenų administravimą atlieka ŽŪIKVC.	Nuo 2004 metų, 2018 metais sudiegta atnaujinta versija. Paskirtis: registruoti ŽŪKVR objektus, rinkti, kaupiti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti fiziniams ir juridiniams asmenims ŽŪKVR duomenis, atlikti kitus ŽŪKVR duomenų tvarkymo veiksmus. Programinės įrangos priežiūra, atnaujinimą, eksploatavimą.	Nuo 2004 metų. Paskirtis: statistinių tyrimų duomenims Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkoje kaupti, tvarkyti ir statistinei informacijai, teikiamai Europos Komisijai, Eurostatui, Lietuvos statistikos departamentui, valstybės administravimo ir kitoms institucijoms, rengti bei skelbti visuomenei.

	Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
	Kaip užtikrinamas atliktų veiksmų atsekamumas: ar įmanoma atsekti kas, kada ir kokius veiksmus atliko sistemoje/-ose?	Taip, yra žurnalinės lentos, kuriose fiksuojami visi ŪGR naudotojų veiksmams.	duomenų administravimą atlieka ŽŪIKVC.	Programinės įrangos priežiūrą, atnaujinimą, eksploatavimą, duomenų administravimą atlieka ŽŪIKVC.
Klaidų taisymas	Kada sistemoje/-ose pastebimos duomenų klaidos (pvz. "keturių akių principas")? Ar formuojamos klaidų ir jų taisymo ataskaitos?	Klaidingų duomenų nustatymas galimas: sistemos, duomenų teikėjo, tvarkytojo, duomenų gavėjo, kontrolės institucijų (NMA, VMVT). Duomenų tikslinimas vyksta per VMVT (patikra vietoje). Kas ketvirtį VMVT formuojami galimai rizikingų įrašų sąrašai (pvz. karvė 20 metų, ar telyčia 10 metų ir kt.), NMA pateikiami įrašai atlikti atbuline data.	Nekorektiški registro objekto duomenys (pvz. asmens tapatybės dokumentas nebegalioja, ŽŪKVR objekto narys yra miręs, nei vienas objekto narys nebeturi žemės valdymo teisės tam tikriems žemės sklypams / ui ir t.t.) yra nurodomi tam tikrais klaidų pranešimais pradėjus ŽŪKVR objekto duomenų naujinimą. ŽŪKVR objekto duomenų atnaujinimas galimas, tik pilnai pašalinus / patikslinus klaidingus duomenis.	Duomenų įvesties, tvarkymo ir statistinės informacijos rengimo procesuose nustatytos neatitiktys yra registruojamos Neatitikių registravimas žurnaluose pagal sektorius (pateikta metodikoje). Juose pateikiama informacija apie neatitiktis (aprašas, kas ir kada nustatė), atliekami koregavimo veiksmai (aprašas, kas ir kada atliko) ir numatomi prevenciniai veiksmai.
	Kaip programoje/-ose taisomos klaidos? kas turi teisę taisyti klaidas? Ar leidžiama taisyti užfiksuotus operacijų įrašus atgaline data, einamuoju metu ir pasibaigus „ataskaitiniam“ laikotarpiui.	Klaidų administravimą atlieka ŽŪIKVC paskirti darbuotojai, gavę pranešimus iš VMVT, skerdimo, utilizavimo įmonių. Atbuline data (daugiausia kaip 6 mėn. ar pasibaigus ataskaitiniam periodui) leidžiama taisyti pasirašytus VMVT taisymo protokolus padalinių viršininkų.	Jeigu nustatoma, kad dėl ŽŪKVR tvarkytojų kaltės į ŽŪKVR duomenų bazę įrašyti neteisingi, netikslūs ar neišsamūs duomenys: – einamąją data klaidos taisomos ŽŪKVR tvarkytojui papildomai atnaujinus ŽŪKVR objekto duomenis, – jei klaidingai įvesti duomenys turi būti pataisyti atgaline data, jie taisomi tik ŽŪIKVC gavus rašytinį ŽŪKVR tvarkytojo	Koreguoti duomenis po jų patvirtinimo gali tik LŽŪMPRIS administruojantis personalas pagal LŽŪMPRIS duomenų valdymo įgaliojimo suteiktas roles. LŽŪMPRIS administruojančio personalo atliekamos patikros eigoje ar pačiam duomenų teikėjui nustatius neatitiktis pateiktose statistinėse ataskaitose, duomenų teikėjas privalo duomenų teikimo taisyklėse nustatytu būdu ir terminais pateikti pakoreguotas statistines ataskaitas, už laikotarpį, kuriame buvo nustatytos

	Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
Duomenų šaltiniai	Kaip užtikrinama, kad i programų/-as suvedamų duomenų šaltiniai (pirminiai dokumentai) būtų patikimi? ar dokumentai yra tinkamai informinti, pasirašyti atsakingų asmenų ir kt. Ar pirminiai dokumentai (duomenų šaltiniai) numeruoti?	Vyksta sisteminė loginė patikra, sekami seklinimo, kergimo, tėvų nustatymo duomenų lygmenys. Leidžiama suvesti duomenis VMVT darbuotojams, privatiems vet. gydytojams, UAB „Pieno tyrimai“ darbuotojams, skerdimo įmonėms, utilizavimo įmonėms, asociacijoms, ūkinių gyvūnų laikytojams. Naudotojai autorizuoti.	(savivaldybių administracijų) prašymą dėl duomenų patikslinimo ir jo pagrindimo dokumentus, tokiu atveju ŽŪKVC veiklos skyrius TIMS (ŽŪKVC užduočių ir incidentų valdymo sistema) parengia užduotį ŽŪKVC ISPS dėl duomenų patikslinimo. 2019 metais buvo gautas 1 prašymas, 2020 m. tikslinimai atgaline data nebuvo atliekami.	neatitiktys.
	Ar yra numatytos procedūros, kaip turi elgtis duomenis i sistemą įvedantis darbuotojas,	Nuostatose įtvirtinta tvarka	ŽŪKVR nuostatuose nurodyta tvarka.	Statistinių duomenų teikimą pagal duomenų teikimo taisyklėse nustatytas formas atlieka patys duomenų teikėjai (ūkio subjektai), naudojant IDIS (apie 90 proc.). Likusi dalis duomenų teikėjų statistines atskaitas teikia el. paštu. Šiuo atveju nurodoma statistinę atskaitą parengusio darbuotojo vardas, pavardė, pareigos, data. Kontrolė atliekama vadovaujantis Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašu (pridedamas) ir Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu. Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo,

	Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽUKVR	Atsakymai LZUMPRIS
	jei pirminiai dokumentai yra netinkami įvesčiai (nėra parašų ir kita).			statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašas.
Duomenų įvestis	Kaip sistemoje duomenys įrašomi jos „lūžimo“ metu? Ar nėra duomenų dubliavimo ar praradimo grėsmės?	ŪGR DB duomenys įrašomi/išsaugomi po jų patvirtinimo. Duomenys per ŪGR aplikaciją yra iškart išsaugomi duomenų bazėje ORACLE lentelėse, kur periodiškai yra daromos visų įvestų duomenų kopijos, todėl duomenų praradimo tikimybė labai maža. Jei lūžimas vyksta įvestų duomenų saugojimo metu, naudotojas iškart apie tai informuojamas atitinkamu klaidos pranešimu, kad duomenys nepavyko išsaugoti ir gali vėliau pakartoti išsaugojimo procedūrą. Duomenų dubliavimo grėsmės nėra, dubliavimo prevencija užtikrinama transakcijomis.	ZUKVR DB duomenys įrašomi/išsaugomi po jų patvirtinimo. Duomenys per ZUKVR aplikaciją yra iškart išsaugomi duomenų bazėje esančiose ORACLE lentelėse, kur periodiškai yra daromos visų įvestų duomenų kopijos, todėl duomenų praradimo tikimybė labai maža. Jei lūžimas vyksta įvestų duomenų saugojimo metu, naudotojas iškart apie tai informuojamas atitinkamu klaidos pranešimu, kad duomenys nepavyko išsaugoti ir gali vėliau pakartoti išsaugojimo procedūrą. Duomenų dubliavimo grėsmės nėra, dubliavimo prevencija užtikrinama transakcijomis.	LZUMPRIS DB duomenys įrašomi/išsaugomi po jų patvirtinimo. Duomenys per LZUMPRIS aplikaciją yra iškart išsaugomi duomenų bazėje esančiose ORACLE lentelėse, kur periodiškai yra daromos visų įvestų duomenų kopijos, todėl duomenų praradimo tikimybė labai maža. Jei lūžimas vyksta įvestų duomenų saugojimo metu, naudotojas iškart apie tai informuojamas atitinkamu klaidos pranešimu, kad duomenys nepavyko išsaugoti ir gali vėliau pakartoti išsaugojimo procedūrą. Duomenų dubliavimo grėsmės nėra, dubliavimo prevencija užtikrinama transakcijomis.
	Ar yra nustatyti įgaliojimai darbuotojams įvesti atitinkamus duomenis į IS? Kokiu būdu yra paskirtos tam tikrų duomenų įvesties į programą funkcijos atitinkamiems darbuotojams (pareigybės aprašyme, vadovo įsakymu ar kur kitur).	Taip, yra nustatytos rolės. Nustatyta, pagal pareigines, sutartis, teisės aktuose priskirtomis funkcijomis.	Taip, darbuotojams, turintiems prieigą prie ŽUKVR, yra nustatytos atitinkamos teisių grupės, kurios suteikiamos pagal pareigines, bendradarbiavimo / duomenų teikimo sutartyse nurodytas f-jas.	Generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašas ir pareiginės instrukcijos.
	Ar yra atskirtos įvesties, pakeitimo ir tvirtinimo funkcijos programoje?	Taip	Taip	Taip. IDIS.

	Klausimai	Atsakymai UGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
	Ar įvestoms operacijoms yra numatytas papildomas patvirtinimas? Kokioms operacijoms naudojama? Kokius duomenis galima įvesti be papildomo tvirtinimo?	Nėra	Taip Naudojama duomenų teikėjų savarankiškai e. būdu pateiktiems įregistravimo / duomenų atnaujinimo prašymams sutikrinti, jei prie jų yra pridėjami nuskenuoti dokumentai, kurių duomenų negalima sutikrinti su kitais registrais ar informacinėmis sistemomis, kaip pvz. jungtinės veiklos partnerystės sutartis, neregistruota Registrų centre žemės sklypo nuomos ar panaudos sutartis ir t.t., tokiu atveju duomenų teikėjas negali savarankiškai be ŽŪKVR tvarkytojo užbaigti objekto įregistravimo ar jo duomenų atnaujinimo, jis šiuos duomenis gali tik pateikti patvirtinimui. ŽŪKVR tvarkytojas, gavęs prašymą patvirtinimui, peržiūri pridėtus dokumentus ir jei jie tinkami patvirtina, jei ne – atmeta, nurodydamas atmetimo priežastį. Be papildomo tvirtinimo galima įvesti tuos duomenis, kuriuos galima sutikrinti su išoriniais registrais ar informacinėmis sistemomis.	Statistinių duomenų įvesties procese duomenys LŽŪMPRIS DB išsaugomi tik po patvirtinimo.
Kaip daromos įvestų duomenų peržiūros? Kaip duomenų peržiūroms užtikrinamas „keturių akių principas“ (tvirtinimas)?	Pranešimai, įvestų duomenų formos, žurnalai, ataskaitos	Suvedus duomenis ir prieš juos patvirtinant yra suformuojamas įvestų / išimtų / pakeistų duomenų prašymas, kurį ŽŪKVR tvarkytojas atspausdina ir duoda peržiūrėti bei pasirašyti duomenų teikėjui. Kai duomenų teikėjas pasirašo prašymą,	Vadovaujantis Statistinių duomenų Lietuvos žemės, ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašu ir	

Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
Ar IT specialistams leidžiama suvesti duomenis?	Ne. IT specialistai, atsakingi už IS kūrimą ir palaikymą, vadovaudamiesi ŽŪIKVC tvarkomis, negali atlikti jokių veiksmų su gamybiniais duomenimis. Esant duomenų atnaujinimo poreikiui, laikantis ŽŪIKVC procesų (P3 - Informacinių sistemų kūrimas, keitimas, testavimas ir diegimas, P9 - IT infrastruktūros valdymas ir priežiūra, P13 - Informacijos saugumo valdymo sistema, P15 – tobulinimo veiksmų valdymas) ir IT gairių nuostatomis, duomenų tvarkytojas gali suformuoti užduotį, skirtą duomenims atnaujinti – tokiu atveju, ISPS (Informacinių sistemų plėtros skyriaus) darbuotojas paruošia duomenų atnaujinimo skriptą, o ISAS (Informacinių sistemų administravimo skyriaus) duomenų bazių administratorius, remdamasis užduotimi ir paruoštu skriptu, įvykdo diegimą, taip atlikdamas duomenų atnaujinimą/taisymą.	ŽŪKVR tvarkytojas sistemoje patvirtina duomenų įvedimą. Ne. IT specialistai, atsakingi už IS kūrimą ir palaikymą, vadovaudamiesi ŽŪIKVC tvarkomis, negali atlikti jokių veiksmų su gamybiniais duomenimis. Esant duomenų atnaujinimo poreikiui, laikantis ŽŪIKVC procesų (P3 - Informacinių sistemų kūrimas, keitimas, testavimas ir diegimas, P9 - IT infrastruktūros valdymas ir priežiūra, P13 - Informacijos saugumo valdymo sistema, P15 – tobulinimo veiksmų valdymas) ir IT gairių nuostatomis, duomenų tvarkytojas gali suformuoti užduotį, skirtą duomenims atnaujinti – tokiu atveju, ISPS (Informacinių sistemų plėtros skyriaus) darbuotojas paruošia duomenų atnaujinimo skriptą, o ISAS (Informacinių sistemų administravimo skyriaus) duomenų bazių administratorius, remdamasis užduotimi ir paruoštu skriptu, įvykdo diegimą, taip atlikdamas duomenų atnaujinimą/taisymą.	Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu (pridedamas). Ne. IT specialistai, atsakingi už IS kūrimą ir palaikymą, vadovaudamiesi ŽŪIKVC tvarkomis, negali atlikti jokių veiksmų su gamybiniais duomenimis. Esant duomenų atnaujinimo poreikiui, laikantis ŽŪIKVC procesų (P3 - Informacinių sistemų kūrimas, keitimas, testavimas ir diegimas, P9 - IT infrastruktūros valdymas ir priežiūra, P13 - Informacijos saugumo valdymo sistema, P15 – tobulinimo veiksmų valdymas) ir IT gairių nuostatomis duomenų tvarkytojas gali suformuoti užduotį, skirtą duomenims atnaujinti – tokiu atveju, ISPS (Informacinių sistemų plėtros skyriaus) darbuotojas paruošia duomenų atnaujinimo skriptą, o ISAS (Informacinių sistemų administravimo skyriaus) duomenų bazių administratorius, remdamasis užduotimi ir paruoštu skriptu, įvykdo diegimą, taip atlikdamas duomenų atnaujinimą/taisymą.
Kaip pažymimi pirminiai dokumentai, kad jų duomenys yra įvesti į programą?	Pateikiamos duomenų įvedimo formos	Suformuojamas įvestų / patikslintų duomenų prašymas.	Duomenų teikimas popierinėse formose teisės aktuose nenumatytas. Gauti el. paštu dokumentai saugomi el. archyve. Proceso

Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
			kontrolė atliekama vadovaujantis Duomenų teikėjų, teikiančių duomenis Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai, patikros procedūros aprašu.
Kada gauti dokumentai įvedami į sistemą?	Autorizavus ūkinių gyvūnų laikytoją į sistemą įvedami tiesiogiai suformuojant patvirtintas formas, Paslaugų teikėjai pagal užpildytas pasirašytas duomenų teikėjų nustatyto formato dokumentus.	Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo (dokumentų) gavimo dienos.	Vadovaujantis Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo 17 p., jeigu duomenų teikėjo pateikti pakoreguoti statistiniai duomenys atitinka teisės aktų reikalavimus, duomenys įvedami į LŽŪMPRIS duomenų bazę, naudojant IDIS, per vieną darbo dieną nuo jų gavimo ir patvirtinami.
Ar sistemoje sukurti ribojimai, siekiant išvengti nalogiškų duomenų įvesties?	Taip. Atliekama duomenų įvedimo validacija pagal įvairius kriterijus, pvz.: ar vedami duomenys atitinka nustatytą įvesties lauko formatą (simbolių formatą, datų intervalus).	Taip. Atliekama duomenų įvedimo validacija pagal įvairius kriterijus, pvz.: ar vedami duomenys atitinka nustatytą įvesties lauko formatą (simbolių formatą). Taip pat vykdomas verifikavimas (asmens duomenų sutikrinimas su GRT – gyventojų registro tarnyba)	Taip. Atliekama duomenų įvedimo validacija pagal įvairius kriterijus, pvz.: ar vedami duomenys atitinka nustatytą įvesties lauko formatą (simbolių formatą).
Duomenų apdorojimas	Ar IT specialistai (arba kiti darbuotojai), neturėdami tam igaliojimų, gali keisti duomenų apdorojimo algoritmus?	Ne. IT specialistai dirba vadovaudamiesi ŽŪIKVC patvirtintomis (jau minėtomis) tvarkomis, kurios numato, jog IT specialistai (atsakingi už IS kūrimą ir palaikymą) negali keisti duomenų apdorojimo algoritimų ar atlikti kitų veiksmų gamybinėje aplinkoje, tuo tarpu IS administravimo specialistai gali atlikti tam tikrus veiksmus jiems sukurtų	Ne. IT specialistai dirba vadovaudamiesi ŽŪIKVC patvirtintomis (jau minėtomis) tvarkomis, kurios numato, jog IT specialistai (atsakingi už IS kūrimą ir palaikymą) negali keisti duomenų apdorojimo algoritimų ar atlikti kitų veiksmų gamybinėje aplinkoje, tuo tarpu IS administravimo specialistai gali atlikti tam tikrus veiksmus jiems sukurtų

	Klausimai	Atsakyma ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
		administravimo specialistai gali atlikti tam tikrus veiksmus jiems sukurtų (duomenų tvarkytojo) užduočių pagrindu.	gali atlikti tam tikrus veiksmus jiems sukurtų (duomenų tvarkytojo) užduočių pagrindu.	(duomenų tvarkytojo) užduočių pagrindu.
	Ar yra buvę atvejų, kad programa netinkamai apdoroja duomenis?	Nenustatyta.	Nenustatyta.	Nenustatyta.
Duomenų išvestis	Ar įstaigoje yra nustatytas laikotarpis, kurio registrai ar kiti duomenys yra spausdinami? Ar juos pasirašo atsakingi darbuotojai?	Formos, žurnalai bei ataskaitos pateikiamos pastoviai, registruoti naudotojai, pagal priskirtas roles jas galima atsispausdinti bet kuriuo metu	ŽŪKVR tvarkytojai, darbo patogumui, kiekvieno mėn. 1 dieną turi galimybę susiformuoti savo rajoninės savivaldybės lygmeniu įvairias ŽŪKVR duomenų ataskaitas.	Statistiniai duomenys Lietuvos statistikos departamentui teikiami vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento ir ŽŪIKVC 2007 m. sausio 17 d. sutartimi. Statistinė informacija Europos Komisijai ir Eurostatui teikiama vadovaujantis ES ir nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais. Statistinė informacija visuomenei skelbiama vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi: https://www.vic.lt/wp-content/uploads/2021/01/Informacijos-skelbimo-kalendorius-2021-m.-skelbti.pdf
Kokios apsaugos priemonės taikomos išvestai informacijai? Ar naudojamos žymos slaptai informacijai?	Informacijos pateikimas vykdomas pagal suteiktų teisių lygmenį. ŪGR naudotojai yra pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą. Slaptumo žymos nėra.	Informacijos pateikimas vykdomas pagal suteiktų teisių lygmenį. ŪGR naudotojai yra pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą. Slaptumo žymos nėra.	ŽŪKVR tvarkytojai, pagal jiems suteiktas teises, gali formuoti įvairias ataskaitas tik savo rajoninės savivaldybės lygmeniu. ŽŪKVR naudotojai yra pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą. Slaptumo žymos nėra.	Įdiegtos organizacinės ir techninės priemonės 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, 4 straipsnį „Asmens duomenų apsauga“ nuostatomis ir Lietuvos oficialiosios statistikos įstatymo reikalavimams dėl skelbiamos oficialiosios

	Klausimai	Atsakymai ŪGR	Atsakymai ŽŪKVR	Atsakymai LŽŪMPRIS
	Ar buvo atvejų, kai IS formavo klaidingas ataskaitas?			statistinės informacijos konfidencialumo, igyvendinti.
Klasifikatoriai / pasirinktys (pastovūs duomenys)	Ar sistemoje sukurtos pasirinktys? Kas turi teisę keisti klasifikatorių duomenis? Ar atliktas funkcijų atskyrimas (darbuotojas, įvedantis operacijas, negali įvesti klasifikatorių duomenų)? Ar daromos klasifikatorių duomenų peržiūros? Kas jas atlieka?	Nenustatyta. Klasifikatoriai tvirtinami ŽŪIKVC direktoriaus įsakymu. Už klasifikatorių administravimą, atsakingi administruojančio skyriaus vyr. analitikai. Klasifikatorių reikšmės viešai publikuojamos ŽŪIKVC tinklapyje http://www.vic.lt/gpsas-apskaita/ukiniu-gyvunu-klasifikatoriai/	Nenustatyta. Taip, tvarkant ŽŪKVR objekto duomenis yra naudojami ŽŪKVR nuostatuose bei specifikacijoje nurodyti klasifikatoriai (narių tipai, veiklos, registro objekto būsenos ir t.t.). Klasifikatoriai yra pastovūs ir nėra keičiami.	Nenustatyta. IDIS įdiegti ES ir nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti produktų klasifikatoriai. Klasifikatorių duomenis gali koreguoti LŽŪMPRIS administruojantis personalas pagal suteiktas roles. Proceso kontrolę atlieka LŽŪMPRIS duomenų valdymo įgaliotinis.